Blogi

Koronavirus sumentaa talouden näkymät

Kansainvälinen talous, Suomen talous | 03.06.2020 | Aino Silvo

KIRJOITTAJA

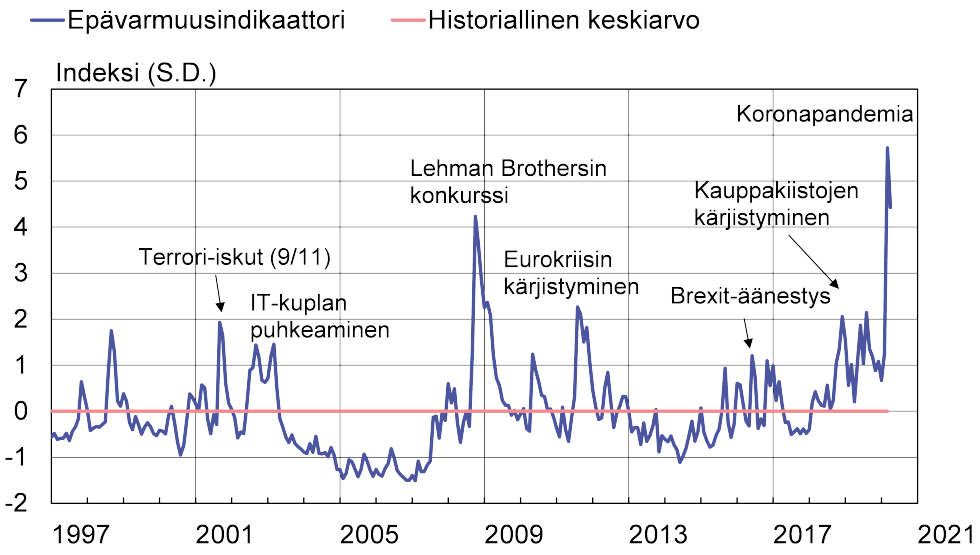
Aino Silvo
Vanhempi ekonomisti

Koronavirus on aiheuttanut poikkeuksellisen taantuman sekä maailmantaloudessa että Suomessa kuluneen kevään aikana.

Koronavirus on aiheuttanut poikkeuksellisen taantuman sekä maailmantaloudessa että Suomessa kuluneen kevään aikana. Yksi koronapandemian ilmentymistä on ollut maailmantalouden epävarmuuden lisääntyminen historiallisen suureksi (Kuvio 1).

Kuvio 1.

Koronakriisi on lisännyt maailmantalouden epävarmuutta historiallisen paljon

Indeksi kuvaa VIX-indeksistä ja globaalista EPU-indeksistä muodostettua normalisoitua epävarmuusindikaattoria. Indeksin arvo kertoo, kuinka monta keskihajontaa historiallisen keskiarvonsa ylä- tai alapuolella indikaattori on.

Lähteet: Bloomberg ja Suomen Pankin laskelmat.

18.5.2020
eurojatalous.fi
39487@Kuvio_Riskifaktori

Koronavirus aiheuttaa epävarmuutta, koska se on uusi, aiemmin tuntematon virus, joka uhkaa ihmisten henkeä ja terveyttä. Itse viruksen ja sen epidemiologisen käyttäytymisen lisäksi taloudellista epävarmuutta syntyy viruksen leviämisen hillitsemiseksi asetetuista rajoitustoimista, joiden tehoa ei etukäteen voi varmasti tietää. Myös ihmisten käyttäytymisessä tapahtuneet muutokset ilman rajoitustoimiakin lisäävät epävarmuutta.

Päättäjät ympäri maailman ovat pyrkineet lieventämään viruksen taloudellisia vaikutuksia mittavilla elvytystoimilla. Myös politiikkatoimet tai niiden puute voivat lisätä kuluttajien ja yritysten epävarmuutta, erityisesti jos niiden ajoitukseen, mittaluokkaan tai muihin ominaisuuksiin liittyy epäselvyyttä.

Talouden tulevaan kehitykseen liittyvällä epävarmuudella on merkittäviä vaikutuksia talouden nykytilaan. Epävarmuuden lisääntyminen merkitsee ennakoitavuuden heikentymistä. Kun talouden näkymät ovat sumeat, yritykset lykkäävät investointi- ja työllistämispäätöksiään odotellessaan tilanteen selkiintymistä. Suomi on pieni, vientivetoinen avotalous, jolle maailmantalouden epävarmat näkymät ovat erityisen haitallisia.

Kansainvälisen epävarmuuden lisääntyminen voi heikentää merkittävästi tuotannollisten investointien kasvua (Investointeja heikentävät epävarmuus ja Suomen talouden rakenne), ja

vaikutus voi olla varsin pitkäkestoinen. Epävarmuuden lisääntyminen ei välttämättä pysäytä käynnissä olevia investointihankkeita, mutta se vaikuttaa päätöksiin uusista investoinneista. Investointien hiipuminen puolestaan heikentää tulevaa talouskasvua.

Myös yksityinen kulutus kärsii epävarmuuden lisääntymisestä. Suomessa esimerkiksi työntekijöiden lomautukset ovat lisääntyneet voimakkaasti pandemian aikana. Kotitaloudet reagoivat epävarmaan tilanteeseen vähentämällä tai lykkäämällä kulutustaan ja lisäämällä säästämistään.

Kaiken kaikkiaan maailmantalouden epävarmuuden lisääntyminen pahentaa koronakriisin aiheuttamaa jo muutenkin vakavaa taantumaa Suomessa (Koronaepävarmuus pitkittää ja pahentaa talouden taantumaa). Se voi myös pitkittää huomattavasti talouden toipumista kriisistä. Kansantalous ei voi toden teolla elpyä ennen kuin kotitalouksien ja yritysten luottamus tulevaisuuteen ja talouden näkymiin on toipunut viruksen aiheuttamasta iskusta. Se taas todennäköisesti vaatii, että markkinoille saadaan virukseen tepsivä rokote tai lääke. Sitä odotellessa sekä kotitaloudet että yritykset pysynevät varovaisina. Lääketieteellistä ratkaisua odotellessa talouspolitiikalla on keskeinen merkitys luottamuksen palauttamisessa ja talouden toipumisen tukemisessa.

Asiasanat

epävarmuus, investoinnit, korona, kulutus, suhdanteet